

sygn. akt I C 613/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2021 r.

Sąd Rejonowy w Nidzicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Grzegorz Michalski
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Kuczyńska

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2021 r. w Nidzicy

na rozprawie

sprawy z powództwa M. L.

przeciwko Gminie N. - Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w N.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. oddała powództwo,

II. odstępuje od obciążania powoda M. L. kosztami procesu, w tym kosztami procesu na rzecz pozwanej Gminy N. - Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w N..

sygn. akt I C 613/19

UZASADNIENIE

Powód M. L. wystąpił o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Nidzicy I Wydziału Cywilnego z dnia (...)o sygn. akt I C (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tegoż Sądu z dnia 4 lipca 2019 r. Wyrokiem tym Sąd Rejonowy w Nidzicy I Wydział Cywilny nakazał M. L. opróżnienie i opuszczenie pomieszczenia nr 4 położonego w budynku obsługi stadionu w N. przy ulicy (...) wraz z rzeczami prawa jego reprezentującymi i wydania go powodowej Gminie N. - Zespołowi (...) w N.. W pozwie powód argumentował, iż gmina jako zadanie własne ma nałożony na nią obowiązek zapewnienia lokali socjalnych, co przewiduje ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego z dnia 21 czerwca 2001 r. Powód wywodził, iż przysługuje mu uprawnienie do tego lokalu, i żaden Sąd nie mógł go tego prawa pozbawić, a do tego sprowadzało się orzeczenie eksmisyjne wydane przez Sąd Rejonowy w Nidzicy w sprawie sygn. akt I C (...). Dodatkowo wskazał, że posiada tytuł do zajmowanego lokalu nadany mu ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. Nr 172 poz. 1804/. Ponadto na rozprawie powód oparł swoje powództwo na przepisie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., jednak bez bliższego uzasadnienia. Wskazywał, iż tytuł wykonawczy powinien być pozbawiony wykonalności, ponieważ nie ma gdzie mieszkać /pозew, k. 3, pismo procesowe, k. 10, protokół rozprawy, k. 45/.

Pozwana Gmina N. - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami. Pozwana podniosła, iż żądanie powoda jest oczywiście

bezzasadne. Powód nie wskazał jakichkolwiek zdarzeń, które mogłyby świadczyć o tym, że zobowiązanie wygasło, bądź nie może być egzekwowane, nadto w okolicznościach niniejszej sprawy po wydaniu tytułu wykonawczego nie zaszły żadne okoliczności, które uzasadniałyby pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego /odpowiedź na pozew, k. 27 - 29/.

Sąd ustalił co następuje:

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy w Nidzicy I Wydział Cywilny w sprawie sygn. akt I C (...) nakazał M. L. opróżnienie i opuszczenie pomieszczenia nr 4 położonego w budynku obsługi stadionu w N. przy ulicy (...) wraz z rzeczami prawa jego reprezentującymi i wydania go powodowej Gminie N. - Zespołowi (...) w N.. Jednocześnie Sąd orzekł o nieprzysługiwaniu M. L. prawa do lokalu socjalnego. Wyrokiem z dnia (...) Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy oddalił apelację pozwanego M. L. od powyższego wyroku /sygn. akt IX Ca (...)/. W uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego Sąd ten wskazał, iż „wobec M. L. nie zachodzi żadna z przesłanek obligatoryjnego orzeczenia o przyznaniu mu prawa do lokalu socjalnego, przyznanie prawa do lokalu nie jest uzasadnione ze względu na sytuację życiową, a w szczególności warunki finansowe i rodzinne M. L.. Osiąga on miesięczne dochody w kwocie 2500 zł netto, prowadzi samodzielnie gospodarstwo domowe, nie ma nikogo na utrzymaniu”.

M. L. zamieszkuje w dalszym ciągu w pomieszczeniu nr 4 położonym w budynku obsługi stadionu w N. przy ulicy (...). Utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w (...) Spółce Akcyjnej w W.. Pracuje jako dróżnik kolejowy, zarabia 2500 zł miesięcznie netto. Zamieszkuje sam, nie ma nikogo na utrzymaniu. Spłaca zaciągnięte zobowiązania finansowe /pożyczki i kredyty/, aktualnie do spłaty pozostaje mu kwota ok. 20000 zł. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nidzicy B. C. wszczął postępowanie egzekucyjne w celu wykonania tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sąd Rejonowy w Nidzicy I Wydziału Cywilnego sygn. akt I C (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów: wyrok Sądu Rejonowego w Nidzicy I Wydziału Cywilnego z dnia (...), sygn. akt I C (...) /k. 265 akt Sądu Rejonowego w Nidzicy I C (...)/, wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie IX Wydziału Cywilnego Odwoławczego z dnia (...) wraz z uzasadnieniem, sygn. akt IX Ca (...) /k. 366 i 380 - 388 akt Sądu Rejonowego w Nidzicy I C(...)/, tytuł wykonawczy /k. 5 akt KMN (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nidzicy B. C./, potwierdzenia spłaty pożyczek i kredytów zaciągniętych przez M. L. /k. 11 - 14, 18 - 19/, potwierdzenie wysokości osiąganego wynagrodzenia za pracę /k. 20/, zeznania M. L. /k. 53 - 54/.

Sąd zważył co następuje:

Powód wystąpił z powództwem przeciwegzekucyjnym. Stanowisko jego sprowadzało się do twierdzenia, iż tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Nidzicy I Wydziału Cywilnego z dnia (...) r. /sygn. akt I C (...)/ jest niesprawiedliwy, albowiem pozbawia go możliwości zamieszkiwania w aktualnie zajmowanym lokalu, nadto został wydany niezgodnie z prawem i powinien być wyeliminowany z obrotu prawnego, nie powinien być podstawą prowadzonej przeciwko niemu egzekucji. Zeznania powoda przesłuchanego w charakterze strony opisujące jego sytuację mieszkaniową, materialną Sąd uznał za wiarygodne.

Zgodnie z art. 776 k.p.c. tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny po nadaniu mu przez Sąd klauzuli wykonalności. Artykuł 777 § 1 pkt 1 k.p.c. stanowi zaś, że tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugoda zawarta przed sądem.

Analiza akt sprawy I C (...) nie pozostawia wątpliwości, iż tytuł wykonawczy, którego pozbawienia wykonalności powód żąda jest ważny, skuteczny i wykonalny, a zatem może być podstawą do wszczęcia i prowadzenia wobec powoda /dłużnika/ postępowania egzekucyjnego w przedmiocie opróżnienia zajmowanego lokalu mieszkalnego. Na datę orzekania w niniejszej sprawie zażalenie powoda /dłużnika/ na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności temu tytułowi egzekucyjnemu zostało prawomocnie odrzucone /k. 422 akt I C (...)/.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli: przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście; po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie wskutek którego zobowiązanie wygasło, albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może także oprzeć powództwo na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia; małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności, na podstawie art. 787, wykaże że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powództwo przeciwegzekucyjne jest środkiem merytorycznej obrony przed egzekucją, zmierzającym do podważenia zasadności lub dopuszczalności egzekucji. Ma ono na celu pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części i tym samym udaremnienie możliwości przeprowadzenia jakiegokolwiek egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego. Przedmiotem sporu w procesie inicjowanym powództwem przeciwegzekucyjnym nie jest sama zasadność obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, ile sama zasada jego wykonalności /tak Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 4 lutego 2020 r., sygn. akt I ACa 85/19, LEX nr 3008020. Przechodząc zatem do podniesionego przez M. L. zarzutu przeciwegzekucyjnego z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. należy zauważyć, iż jego przedmiotem jest określony tytuł wykonawczy oraz określone podstawy materialnoprawne żądania, a więc przyczyny, z powodu których ma nastąpić pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Powództwo przeciwegzekucyjne zgłoszone przez powoda podlegało oddaleniu.

Po pierwsze powód, który podnosi zarzut przeciwegzekucyjny powinien wykazać w toku postępowania sądowego nieistnienie zdarzenia, na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności tzn. takich okoliczności, które wskazują, że określony tytuł nie powinien być opatrzone klauzulą wykonalności, jako niepodlegający wykonaniu lub niespełniający warunków przepisanych prawem egzekucyjnym /tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa 551/17, LEX nr 2490091/ albo zajście zdarzeń, które powodują wygaśnięcie zobowiązania lub niemożliwość jego egzekucji. Po wtóre powód poza powołaniem się na treść art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w żaden sposób nie określił, na jakich konkretnie okolicznościach /zdarzeniach/ opiera swoje powództwo przeciwegzekucyjne. Za takie zdarzenie na pewno nie może uchodzić treść art. 25c ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jak również przepis art. 1046 § 4 k.c. Wprawdzie wejście w życie nowego przepisu prawnego powodującego wygaśnięcie zobowiązania jest w świetle brzmienia art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. jednym ze zdarzeń wskutek których zobowiązanie wygasa /tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 września 2019 r., sygn. akt III CSK 161/17, LEX nr 2728617/, jednak powołane przez powoda przepisy /art. 1046 k.c. i art. 25c ustawy/ nie rzutują w jakikolwiek sposób na istnienie czy wymagalność orzeczonego wobec powoda obowiązku opróżnienia lokalu. Przepisy te rzutują na sposób prowadzenia postępowania egzekucyjnego, ale nie ingerują w jakikolwiek stopniu w istnienie i wymagalność obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Powód powinien być tego świadom, albowiem już Sąd Okręgowy w Olsztynie rozpoznając apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Nidzicy w sprawie sygn. akt I C 441/16 wyjaśniał M. L., że przepis art. 25c dotyczący kwestii przyznania mu pomieszczenia tymczasowego jest przedmiotem badania nie w postępowaniu sądowym, ale w postępowaniu egzekucyjnym /tzn. nie przez Sąd, ale przez komornika sądowego/, a Sąd nie jest władny do nakazania gminie zawarcia z nim umowy pomieszczenia tymczasowego /k. 387 akt I C (...)/.

Reasumując tę część rozważań należy wskazać, iż w toku procesu powód M. L. nie wykazał, aby po wydaniu tytułu wykonawczego doszło do zaistnienia jakichkolwiek zdarzeń, wskutek których zobowiązanie objęte tym tytułem wygasło lub nie może być egzekwowane.

Powód przez cały czas trwania procesu podkreślał, iż tytuł wykonawczy jest wobec niego niesprawiedliwy, krzywdzący i nie powinien być podstawą prowadzonej wobec niego egzekucji, albowiem został wydany z naruszeniem prawa.

Zarzut ten jednak nie mógł odnieść zamierzonego skutku, a to z tej oczywistej przyczyny, iż przedmiotem rozpoznania w sprawie wszczętej powództwem opozycyjnym nie mogą być zdarzenia istniejące przed powstaniem tytułu korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, gdyż ich uwzględnienie prowadziłoby do zanegowania tej powagi i zakwestionowania prawomocnych orzeczeń, postępowanie zainicjowane powództwem przeciwegzekucyjnym nie jest nadzwyczajnym postępowaniem odwoławczym /tak Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 4 września 2020 r., sygn. akt I ACa 502/19, LEX nr 3120502/. Powództwo opozycyjne nie może służyć ponownemu merytorycznemu rozpoznaniu sprawy. Nie jest ono środkiem prawnym, za pomocą którego można podważyć prawomocność materialną orzeczenia /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1972 r., sygn. akt II PR 372/72, OSP 1973, z. 11, poz. 222/. Jednocześnie należy zauważyć, iż proces zainicjowany pozwem o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego ze względu na swą kognicję ograniczoną treścią art. 840 k.p.c. nie jest przeznaczony do badania żądania ustalenia prawa do lokalu socjalnego. Żądanie takie powinno być przedmiotem odrębnego postępowania, nie może być ono skutecznie dochodzone w procesie inicjowanym pozwem przeciwegzekucyjnym.

Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążenia powoda M. L. kosztami procesu, w tym na rzecz pozwanej Gminy N. - Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w N.. Sąd uznał, iż sytuacja mieszkaniowa, w jakiej znalazł się powód, jego sytuacja majątkowa i życiowa, charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia uzasadniają skorzystanie z art. 102 k.p.c.

Z powyższych racji i na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.